

Een vreedzame school met ruimte voor identiteit

In Nederland zijn allerlei basis- en middelbare scholen op religieuze grondslag. Een voorbeeld is de islamitische basisschool Hidayah te Nijmegen. Ruim twintig jaar biedt deze 'wereldschool' onderwijs aan kinderen met heel veel verschillende herkomsten.

Martin Visser

Directeur Ine Schoonhoven vertelt dat de school is ontstaan vanuit de Marokkaanse gemeenschap in Nijmegen. 'Vanuit de Abu Bakr moskee is de school met heel veel goede bedoelingen opgericht, maar met weinig onderwijskundige expertise.' Aan het begin van deze eeuw is de school aangesloten bij stichting SIMON. 'Toen is gekozen om een nieuwe start te maken met een nieuwe naam. We willen geen Marokkaanse school zijn. We zijn een basisschool op islamitische grondslag', zegt Schoonhoven. Basisschool Hidayah heeft nu veertig verschillende nationaliteiten. 'We zijn een wereldschool.' Latifa Belali, lerares godsdienst, stelt dat de identiteit van de school in

meer zaken doorwerkt dan alleen in haar lessen. 'Je ziet het aan de aankleding van school, maar ook aan de omgang met elkaar. We bidden ook elke dag op school in een speciale gebedsruimte.' Speciale aandacht is er voor de islamitische hoogtijden, maar er is ook aandacht voor de christelijke feestdagen. Belali vindt het belangrijk dat de kinderen weten welke betekenis die hebben. 'Zodat kinderen het in een bepaalde context kunnen plaatsen en weten wat de christelijke betekenis van bijvoorbeeld Pasen en Kerst is.'

Betrokkenheid

De school heeft een volledig islamitische leerlingenpopulatie. 'Dat vinden wij zelf ook jammer,' vertelt Belali, 'Wij staan open voor kinderen met een christelijke of niet-godsdienstige achtergrond. Maar in de praktijk melden deze kinderen zich niet bij ons aan.' De school heeft een regiofunctie, legt Schoonhoven uit. 'Vanuit de omgeving buiten Nijmegen komen kinderen hierheen, dus de kwestie van segregatie gaat op stadsniveau niet

op. Als je daarnaast echter naar kleur kijkt hebben wij leerlingen met allerlei culturele achtergronden.' De school onderhoudt warme contacten met andere basisscholen in Nijmegen. 'Wij zijn een vriendschapsschool. Wel hebben wij het gevoel dat wij daar als islamitische basisschool wat harder aan moeten trekken. Zo nodigen wij kinderen van bevriende scholen uit en nemen hen mee naar de moskee. We vinden het belangrijk dat onze kinderen ook met niet-moslims in aanraking komen.'

Identiteit niet verstoppen

Wij zijn eigenlijk een heel normale school', zegt Belali. 'Wij vinden het wel belangrijk dat het voelbaar is voor ouders en kinderen dat het een islamitische school is.' De docente vindt het een uitdaging om in het huidige Nederland les te geven op een islamitische basisschool. 'Ik vind het erg belangrijk om het over de Nederlandse identiteit te hebben en hen het gevoel te geven dat ze ook gewone Nederlandse kinderen zijn. En dat je je islamitische identiteit niet

Voor ontmoeting kan het beter zijn dat iedereen bij elkaar op school zit

hoeft te verstoppen. En dat je misschien ook een voorbeeld kunt zijn in de Nederlandse samenleving.' Wat dat betreft is de situatie behoorlijk veranderd: 'Twintig jaar geleden dachten ouders nog aan terugkeer naar hun thuisland. Nu ligt hun toekomst in Nederland.' De zorgen van de ouders, bijvoorbeeld door gebeurtenissen in de wereld waarbij de islam een rol speelt, heeft zijn weerslag op de kinderen. 'Zij vragen zich soms hardop af hoe het zal zijn als de PVV de grootste wordt. Daar heb je het met elkaar over.' Schoonhoven maakt duidelijk dat het dan niet draait om politiek. 'Kennis en kunde van je geloof geeft je juist meer kansen in deze maatschappij.'

Artikel 23

'Wij zorgen dat kinderen in aanraking komen met kennis over bijvoorbeeld het boeddhisme en de evolutietheorie', zegt Belali. Ze vindt het zonde als de kinderen daarover pas op de middelbare school zouden horen. 'Kinderen komen na hun tijd op basisschool Hidayah op allerlei middelbare scholen in de regio terecht, vertelt Schoonhoven. 'Er is in hier in de buurt geen islamitisch voortgezet onderwijs. Als dat er zou zijn, zou een aantal

Expertmeeting Onderwijsvrijheid 20 mei

Op zaterdag 20 mei organiseert de Linker Wang samen met de Groen-Links Onderwijswerkgroep een bijeenkomst in Utrecht over de mogelijke herziening van Artikel 23, naar aanleiding van het besluit van het partijcongres eind 2016. Zie: www.linkerwang.nl.

De leerlingen van Hidayah komen van over de hele wereld, zoals te zien is op deze wereldkaart.

OPSTANDIGE HOOP

Abdel al Youssef houdt machteloos zijn twee overleden kinderen in zijn armen. 'Vaarwel, schatje, vaarwel', mompelt hij huilend tegen de omgekomen kinderen, een tweeling van negen maanden oud. Een moment later legt hij ze in het massagraf waar ook zijn vrouw en negentien andere familieleden zullen worden begraven.

Aya en Achmed kwamen om bij een gifgasaanval in Khan Sheikoun in Syrië. Bij die aanval verloren meer dan tachtig mensen het leven, onder wie zeker dertig kinderen. Het is niet de eerste keer dat chemische wapens worden ingezet tijdens het inmiddels zes jaar durende conflict in Syrië. Het bekendste is de aanval van 21 augustus 2013, waarbij in de buurt van Damascus honderden mensen werden omgebracht. Onder druk van de Amerikaanse president Obama werden grote hoeveelheden chemische wapens uit Syrië verscheept om ontmanteld te worden. Desondanks vonden daarna regelmatig aanvallen met bijvoorbeeld chloorgas plaats. Vervolg van mensenrechtenschendingen blijft moeilijk. Intussen doen slachtoffers een smekende oproep aan de Amerikaanse president om het Syrische regime militair uit te schakelen. Wanhoop, verlies, verdriet en kapotgemaakte levens leiden tot een levensgevaarlijke geweldsspiraal.

Gekluisterd aan het televisietoestel overvalt mij een grote machteloosheid die schril afsteekt bij de zee van voorjaarsbloemen buiten en de vreugde van de Paasweken, nog nazinderend in de appelbloesem en de Chinese kers. De voortdurende dreiging van escalerend geweld lijkt meer op een doodlopende weg, waar kleine mensen op grote schaal de dupe van worden. Mensjes zoals Aya en Achmed en hun moeder. Maar ook ontelbare ontheemden aan de grenzen van Europa en dichtbij, in de bed, bad en brood opvang.

Maar toch. De kracht van Pasen daagt mij uit om niet aan de hopeloosheid toe te geven of te bezwijken voor de redelijkheid van macht en kracht. Het lege graf verkondigt de triomf van de weg van Liefde en geweldloze weerbaarheid, hoe cynisch de wereld deze weg ook tegensprekt. Geen chemische gassen, geen wapenindustrie en internationale coalities winnen het van de kracht die schuilt in gerechtigheid in plaats van wraak, verzoening in plaats van rancune en verbinding in plaats van vooroordeel. Dat is een overtuiging, besmet met de dwaasheid van het geloof. En de koppigheid van de hoop. En de overgave van de liefde. De opstandigheid van Pasen laat zich niet tot zwijgen brengen.

Margrietha Reinders,
predikant te Amsterdam